

DIVI DAŽĀDI PROCESI FIZISKĀM PERSONĀM, KAS NONĀKUŠAS FINANSIĀLĀS GRŪTĪBĀS

FIZISKĀS PERSONAS ATBRĪVOŠANA NO PARĀDSAISTĪBĀM

FIZISKĀS PERSONAS MAKSĀTNESPĒJAS PROCESS

KĀDS LIKUMS REGULĒ?

Fiziskās personas atbrīvošanas
no parādsaistībām likums

Maksātnespējas
likums

KUR VĒRSTIES?

Pie zvērināta notāra

Tiesā

KAD IR PIEMĒROJAMS?

Jāizpildās visiem minētajiem nosacījumiem.

- Nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestāties izpildes pienākums;
- visu parādsaistību kopējais apmērs pārsniedz vienas valsti noteiktās minimālās mēneša darba algas (2023. gadā – 620€) apmēru, bet nepārsniedz 5'000€;
- parādsaistības ir radušās no tā sauktajiem “ātrajiem kredītiem”;
- vidējie ienākumi mēnesī pēdējo 12 mēnešu laikā nesasniedz valsti noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru (neskaitot līdzekļus par katru apgādībā esošo bērnu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā);
- pēdējo 12 mēnešu laikā vismaz trīs mēnešus ir bijis trūcīgā vai maznodrošinātā mājsaimniecībā esošas personas statuss;
- pēdējos 12 mēnešus ir bijis Latvijas Republikas nodokļu maksātājs vai šeit bijusi deklarētā dzīvesvieta un saņemti sociālie maksājumi no Latvijas valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem.

- Nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestāties izpildes termiņš, un parādsaistības kopā pārsniedz 5'000€;

vai

- nav iespēju nokārtot parādsaistības, kuru izpildes termiņš iestāties gada laikā, un parādsaistības kopā pārsniedz 10'000€;
- pēdējos sešus mēnešus ir bijis Latvijas Republikas nodokļu maksātājs.

CIK TAS MAKSĀ?

- Zvērināta notāra amata atlīdzība par pieteikuma iesniegšanu un apliecināšanu:
 $100€ + PVN 21\% = 121€$;
- valsts nodeva 3,56€;
- iespējami vēl citi izdevumi un zvērināta notāra atlīdzība par papildu uzdevumiem.

Sākumā:

- depozīts divu minimālo mēnešalgu apmērā (2023. gadā – 1'240€);
- valsts nodeva 70€.

Vēlāk:

- saistību dzēšanas procedūras laikā (6 līdz 36 mēn.) kreditoru prasījumu segšanai katru mēnesi jānovirza līdzekļi $\frac{1}{3}$ apmērā no ienākumiem pēc nodokļu samaksas, bet ne mazāk kā $\frac{1}{3}$ apmērā no vienas minimālās mēnešalgas mēnesī pirms nodokļu samaksas (2023. gadā – vismaz 206,67€);
- iespējamas vēl citas ar personas uzturēšanu un maksātnespējas procesa nodrošināšanu saistītas izmaksas (kārtējie nodokļi, pasta pakalpojumi, u.c.).

KAS PĒC TAM?

Pēc pieteikuma pieņemšanas:

- 6 mēnešu laikā jāapgūst Nodarbinātības valsts aģentūras organizētie finanšu pratības kursi;
- jāsadarbojas un jāsniedz zvērinātam notāram nepieciešamā informācija.

Bankrota procedūras laikā:

- tiek realizēta visa parādnieka manta, un no tās iegūtie līdzekļi novirzīti kreditoru prasījumu apmierināšanai;
- jāsadarbojas un jāsniedz maksātnespējas procesa administratoram nepieciešamā informācija.

Pēc atbrīvošanas no parādsaistībām:

- 3 mēnešu laikā jāapmeklē sākotnējā konsultācija sociālajā dienestā un jāuzsāk darba tiesiskās attiecības vai saimnieciskā darbība, vai jāreģistrējas Nodarbinātības valsts aģentūrā (ja vien nesaņem vecuma pensiju, nepastāv darbnespēja, u.c.);
- divus gadus aizliegts uzņemt jaunus tā sauktos “ātros kredītus”;
- jāturpina pildīt visas saistības, no kurām nav atbrīvots.

Saistību dzēšanas procedūras laikā:

- kreditoru prasījumu segšanai katru mēnesi jānovirza konkrēta naudas summa.

KAD NAV PIEMĒROJAMS?

Pietiek ar vienu no minētajiem nosacījumiem.

- Parādsaistības radušās pēdējo 3 mēnešu laikā;
- parādsaistības segtas mazāk nekā 20% apmērā no sākotnējā apmēra;
- pieder kāda manta ārpus Latvijas Republikas;
- ir nodrošinātie kreditori (prasījuma tiesības nodrošinātas ar komercķilu, zemesgrāmatā vai kuģu reģistrā reģistrētu hipotēku);
- kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājums nodota kāda lieta un parādnieka atbildība ir ierobežota tikai ar ieķīlāto lietu;
- ir saimnieciskās darbības veicēja statuss, kam ir sociālās apdrošināšanas maksājumu saistības pret nodarbinātajiem;
- vienu reizi jau ir izmantota šī iespēja (arī, ja vēlāk atbrīvojums atcelts).

- Pēdējo 3 gadu laikā sniegta apzināti nepatiesa informācija kreditoriem;
- persona saukta pie kriminālatbildības saistībā ar kredīta un aizdevumu izmantošanu saņemšanu un izmantošanu;
- pēdējo 10 gadu laikā izbeigts maksātnespējas process, kura ietvaros dzēstas saistības;
- pēdējā gada laikā izbeigts maksātnespējas process, nedzēšot saistības;
- pēdējo piecu gadu laikā konstatēta izvairīšanās no nodokļu samaksas;
- persona pēdējo triju gadu laikā atbrīvota no parādsaistībām (arī, ja atbrīvošana vēlāk atcelta);
- pieņemts pieteikums par fiziskās personas atbrīvošanu no parādsaistībām.

ATCERIES!

- Jābūt godprātīgam;
- jāgūst ienākumi atbilstoši savām spējām;
- ja pienākumi netiek pildīti, atbrīvošana tiek atcelta;
- šo iespēju var izmantot tikai vienu reizi (arī tad, ja atbrīvošana no parādsaistībām vēlāk atcelta).

- Jābūt godprātīgam;
- jāgūst ienākumi atbilstoši savām spējām;
- maksātnespējas procesa ietvaros netiek dzēsti prasījumi: par uzturlīdzekļu samaksu, no neatļautas darbības, par administratīvo pārkāpumu procesā piemērotajiem un Krimināllikumā paredzētajiem sodiem, kompensācija par radīto kaitējumu.

Plašāka informācija –
Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē,
sadaļā “Fiziskās personas atbrīvošana
no parādsaistībām”, kā arī Latvijas
notārs tīmekļvietnē.

Plašāka informācija –
Maksātnespējas kontroles dienesta
tīmekļa vietnē, sadaļā “Fiziskās personas
maksātnespējas process”.

Maksātnespējas
kontroles dienests